

Advies

Decreet diverse bepalingen inzake energie (wijzigingen energiedecreet)

Brussel, 24 januari 2013

Adviesvraag: Ontwerp van decreet houdende diverse bepalingen inzake energie
Adviesvrager: Freya Van den Bossche, Vlaams minister van Energie, Wonen, Steden en Sociale Econo-
mie
Ontvangst adviesvraag: 14 januari 2013
Adviestermijn: 30 kalenderdagen
Decretale opdracht: SERV-decreet 7 mei 2004 art. 20 (SAR-functie)

Goedkeuring dagelijks bestuur SERV: nvt
Goedkeuring/bekrachtiging raad: 21 januari 2013

Het advies kwam tot stand in samenwerking met MINA die het goedkeurde op
24 januari 2013

Mevrouw Freya Van den Bossche
Vlaams minister van Energie, Wonen, Steden en Sociale
Economie
Martelaarsplein 7

B-1000 BRUSSEL

contactpersoon
Annemie Bollen
abollen@serv.be
02 20 90 100

ons kenmerk
SERV_BR_20121206_banking_abit

Brussel
24 januari 2012

Decreet diverse bepalingen inzake energie

Mevrouw de minister

In het bijgevoegde advies vragen de SERV en de Minaraad om het voorbereidingsproces voor de energiereglementering te verbeteren. Het voorliggend dossier dat opnieuw het energiedecreet wijzigt, bevat immers nog heel wat onduidelijkheden en geen cijfermatige onderbouwing.

Inhoudelijk hebben de raden vooral bemerkingen bij de voorgestelde minimumsteun voor installaties aangesloten op het transmissienet. De raden ondersteunen dit principe, maar vragen om na te kijken of bepaalde aspecten van de voorgestelde regeling niet discriminerend zijn en om eventuele onderscheidende modaliteiten nader te motiveren. Ook moet erop toegezien worden dat de gegeven minimumsteun aansluit bij de onrendabele top.

Verder onderstreept het voorliggend dossier het belang van vier punten die de raden reeds eerder vroegen, namelijk

- een maatschappelijk debat over de financiering van de certificaten systemen en de verdeling van de kosten,
- de dringende aanpak van de certificatenoverschotten,
- tussentijdse aanpassingen van nettarieven en
- een volledige solidarisering van de opkoopkosten tussen de distributienetbeheerders.

Uiteraard zijn wij steeds bereid tot verdere toelichting van dit advies, indien u dat wenst.

Hoogachtend

Ann Vermorgen
voorzitter SERV

Bert De Wel
voorzitter Minaraad

Inhoud

Krachtlijnen van het advies.....	5
Advies.....	6
1. Inleiding	6
2. Verbeter het regelgevingsproces.....	6
3. Definities ‘startdatum’ en ‘uitbating volgens de regels van de kunst’.....	7
4. Toekenning voor vollasturen.....	8
5. Minimumsteun voor installaties transmissienet	9
6. Aangepaste omschrijving Btot	14
7. Aanrekening kost GSC en WKC.....	15
8. Openstelling EPB- en EPC-databanken	15
Referentielijst.....	16
Bijlage.....	17

Krachtlijnen van het advies

De SERV en de Minaraad vragen in dit advies over een wijziging van het energiedecreet om het **voorbereidingsproces voor de energiereglementering** te verbeteren. Opnieuw wordt het energiedecreet aangepast en opnieuw schiet de voorbereiding van het dossier tekort. Zo bevat het dossier talrijke onduidelijkheden en tekortkomingen, en geen RIA of cijfermatige onderbouwing van de voorstellen. Het voorliggend advies formuleert dan ook heel wat vragen ter verduidelijking. In de bijlagen bij dit advies hebben de raden getracht om zelf enkele cijfergegevens over het dossier bijeen te brengen.

Inhoudelijk hebben de raden vooral bemerkings bij de voorgestelde regeling van **minimumsteun voor installaties aangesloten op het transmissienet**. De raden vinden deze minimumsteun voor nieuwe én bestaande installaties op het transmissienet **positief**, in het bijzonder voor de investerings- en exploitatiezekerheid. Wel vragen zij om na te kijken of bepaalde aspecten van de voorgestelde regeling niet discriminerend zijn en om eventuele onderscheidende modaliteiten nader te motiveren. Ook moet erop toegezien worden dat de gegeven minimumsteun aansluit bij de onrendabele top.

Verder herhalen de raden naar aanleiding van dit dossier opnieuw hun vraag naar een maatschappelijke discussie over de financiering van de certificaten systemen en de verdeling van de lasten en de baten tussen de diverse types actoren. De minimumsteunregeling beïnvloedt immers de **financiering** van de certificaten systemen en de lastenverdeling tussen actoren. Indien de grote overschotten op de certificatenmarkten zoals verwacht blijven bestaan (cf. eerdere adviezen) - en de transmissienetbeheerder geen enkel opgekocht certificaat zou kunnen verkopen (een worst case-scenario dus) - , zou jaarlijks naar schatting **110 miljoen euro** extra worden doorgerekend **in de transmissienettarieven**. Het is niet duidelijk hoe deze kosten finaal doorgerekend zullen worden in de tarieven voor distributie- en/of transmissienetklanten. Bij doorrekening aan transmissienetklanten zouden bedrijven aangesloten op het transmissienet potentieel meer van de certificaatkosten dan voorheen financieren. Dit is een belangrijk punt in de maatschappelijke discussie over de financiering van de kost en de verdeling van de lasten van het certificaten systeem, waarbij o.a. de impact op de concurrentiepositie van de betreffende bedrijven nog onduidelijk is en opgevolgd moet worden.

In ieder geval is het nodig om **de nettarieven** binnen een redelijke termijn aan te passen – die zijn nu vastgelegd tot 2015 - wanneer de door te rekenen kosten gevoelig wijzigen. Het is namelijk niet aangewezen om kosten naar de toekomst te verschuiven omdat de kosten van het hernieuwbare energiebeleid dan al veel hoger zullen zijn. Bovendien kunnen aanpassingen van nettarieven vermijden dat de transmissienetbeheerder opkoopkosten moet prefinancieren, hetgeen naar schatting eenmalig **6,5 tot 8,6 mio** euro zou kosten.

Verder vragen de SERV en de Minaraad naar aanleiding van de voorgestelde wijzigingen opnieuw naar een **volledige solidarisering** van de opkoopkosten **tussen de distributienetbeheerders**. Een volledige solidarisering is nodig omdat in **sommige netgebieden** per geleverde eenheid elektriciteit tot 5 keer meer PV-vermogen geïnstalleerd staat en omdat de huidige solidarisering beperkt is, waardoor er behoorlijke verschillen kunnen zijn tussen de kosten van de certificaten systemen in de nettarieven in de verschillende netgebieden.

Advies

1. Inleiding

De SERV en de Minaraad werden op 14 december 2012 om advies gevraagd over het ontwerp van decreet houdende diverse bepalingen inzake energie. Het voorliggend ontwerp van decreet wijzigt het energiedecreet, vooral inzake de certificaten systemen. De adviestermijn bedraagt 30 dagen.

Het voorliggend advies bespreekt, na één algemene bemerking in deel 2, de voorgestelde wijzigingen in het ontwerpdecreet artikelsgewijs:

- Art. 2: definities 'startdatum' en 'regels van de kunst' (deel 3)
- Art. 3 – 4: toekenning van certificaten op basis van vollasturen (deel 4)
- Art. 5 – 6: toekenning minimumsteun voor installaties op transmissienet (deel 5)
- Art. 7: aangepaste omschrijving van Btot (deel 6)
- Art. 8: aanrekening van de kost van GSC en WKC op de factuur (deel 7)
- Art. 9 – 10: openstelling EPB-databank (deel 8).

2. Verbeter het regelgevingsproces

De SERV en de Minaraad vragen naar aanleiding van het voorliggend dossier om het **voorbereidingsproces** voor de energiereglementering **te verbeteren**.

De raden stellen vast dat **opnieuw wijzigingen aan het energiedecreet** nodig zijn. Dat decreet werd in juli 2012 nog grondig gewijzigd via een voorstel van decreet. Over dat voorstel van decreet werden de raden niet om advies gevraagd. Overigens zijn sommige van de nu voorgestelde wijzigingen nodig om de wijzigingen van juli 2012 aan te passen. Ook de inspectie van financiën wees erop dat regelmatige wijzigingen de rechtszekerheid niet te goede komen¹.

De raden denken bovendien dat ook voor het **voorliggend ontwerp** de voorbereiding op enkele punten **tekort schoot**. In dit advies formuleren zij heel wat juridisch-technische bemerkingen of vragen ter verduidelijking. Ook lijkt het niet uitgesloten dat ook nog andere bepalingen van het energiedecreet aangepast moeten worden². Verder bevat het voorliggend dossier wederom geen RIA (reguleringsimpactanalyse) en geen becijfering van de impact van de voorgestelde wijzigingen. De SERV en de Minaraad hebben daarom in de bijlagen van dit advies getracht om op basis van de beschikbare informatie de impact van de voorgestelde wijzigingen te becijferen.

---

¹ 'De regelmatige wijzigingen aan het energiedecreet (en uitvoeringsbesluiten) zijn niet bevorderlijk voor de rechtszekerheid noch voor een stabiel investeringsklimaat.' Inspectie van Financiën, Nota voor mevrouw Freya Van den Bossche, Vlaams minister van Energie, Wonen, Steden en Sociale Economie. 22.11. 2012.

² Zo merken de raden op dat in art. 7.1.2. van het energiedecreet wordt verwezen naar WKK-installaties 'of een ingrijpende wijziging met startdatum vanaf 1 januari 2013', terwijl er verder 'of een ingrijpende wijziging' niet meer wordt vermeld.

3. Definities ‘startdatum’ en ‘uitbating volgens de regels van de kunst’

Verduidelijk de definitie van ‘startdatum’

Art. 2 van het ontwerpdecreet: Dit artikel wijzigt de definitie van startdatum in het energiedecreet. De nieuwe definitie luidt als volgt, met de wijzigingen ten opzichte van huidige versie gemarkeerd:

‘startdatum: voor wat betreft projecten die niet over een stedenbouwkundige of milieuvergunning dienen te beschikken, de datum van indiening van de installatie; voor wat betreft projecten die over een stedenbouwkundige en/of milieuvergunning dienen te beschikken: de datum waarop een aanvraag voor de toekenning van certificaten voor het project is ingediend, of de datum waarop het project beschikt over de vereiste stedenbouwkundige vergunning en milieuvergunning, indien deze laatste datum een latere datum is. Deze startdatum blijft voor installaties op basis van zonne-energie geldig gedurende twaalf maanden en voor andere installaties gedurende 36 maanden na de aanvraag. Voor biomassa-projecten kan deze termijn maximaal drie maal voor één jaar verlengd worden op basis van een grondig onderbouwde motivatie waarin de aanvrager aan het Vlaamse Energieagentschap aantoonde dat de geldigheidsduur van de startdatum onvoldoende is om het project in gebruik te nemen.

Een project kan maar een nieuwe startdatum krijgen voor zover aan de volgende voorwaarden is voldaan:

- a) de installatie is nog niet in gebruik genomen;*
- b) zij beschikt nog steeds over de stedenbouwkundige vergunning en de milieuvergunning;*
- c) er zijn voor installaties op basis van zonne-energie minstens twaalf maanden en voor andere installaties minstens 36 maanden verstreken sinds de vorige aanvraag voor de toekenning van certificaten werd ingediend; ‘*

De SERV en de Minaraad vragen om bij de definitie van ‘startdatum’ te verduidelijken

- wat er wordt bedoeld met ‘biomassa-projecten’. Dit is niet gedefinieerd. Het is onduidelijk of ook biogasinstallaties of biomassa-afvalinstallaties hieronder begrepen worden.
- waarom aan biomassa-projecten wel en aan andere installatie geen verlenging wordt toegestaan. Dit lijkt discriminerend voor andere installaties (op zijn minst niet-PV-installaties), die om analoge redenen een verlenging kunnen nodig hebben.
- welke procedure gevolgd wordt bij een eventuele aanvraag tot verlenging van de startdatum. Wanneer wordt aanvraag ingediend? Volgens welke criteria zal VEA oordelen? Is beroep mogelijk?
- dat de verlenging geldt 36 maanden na de aanvraag *‘of de datum waarop het project beschikt over de vereiste stedenbouwkundige vergunning en milieuvergunning, indien deze laatste datum een latere datum is.* Zonder deze verduidelijking is het in bepaalde gevallen mogelijk dat de termijn al verstreken is na het begin van de startdatum.

Ook suggereren de raden om een **uniek loket** te overwegen. Nu moet een aanvraag voor certificaten ingediend worden bij de VREG en een aanvraag tot verlenging van de startperiode bij VEA.

Zorg voor een betere definitie van ‘uitbating volgens regels van de kunst’

Art. 2 van het ontwerpdecreet introduceert een definitie voor ‘uitbating volgens de regels van de kunst’. Die definitie is van belang voor de aanvraag van een verlenging van de duur van de toekenning van certificaten, omdat dan de installatie geïnstalleerd en uitgebaat moet worden volgens de regels van de kunst (art. 7.1.1. §1 3de lid). De definitie in het nieuwe 126/1° van art. 1.1.3 van het energiedecreet luidt:

‘Uitbating volgens de regels van de kunst: een uitbating overeenkomstig het “goede-huisvader”-beginsel en waarbij bovendien het potentieel aan energie-opwekking en energie-besparing ten aanzien van het vermogen van de installatie niet significant wordt onderbenut voor langdurige periodes door de expliciete of impliciete wil van de exploitant en/of eigenaar, en waarbij louter contractuele en/of commerciële over-

wegingen niet kunnen gelden als verschoning voor een langdurige onderbenutting van het potentieel van deze installatie. Kortdurende onderbenutting met het oog op een betere afstemming van productie en marktvraag of met het oog op een ondersteuning van het netbeheer beantwoordt wel aan het “goede-huisvader”-beginsel.’

De SERV en de Minaraad vragen de definitie van ‘uitbating volgens de regels van de kunst’ **grondig te herzien**. De raden vinden het niet aanvaardbaar dat langdurige stillegging om ‘contractuele of commerciële redenen’, zoals bijvoorbeeld een lage elektriciteitsprijs of een hoge biomassaprijs, niet zou overeenkomen met het ‘goede-huisvader’-beginsel. Het is immers normaal dat elke exploitant van een biomassa-installaties de brandstof- en andere kosten afweegt tegen de certificaat-, elektriciteits- of andere opbrengsten.

De raden merken trouwens op dat gelijkaardige overwegingen, met name de afstemming op de marktvraag (bijv. lage elektriciteitsprijs) wel aanvaardbaar lijken bij kortdurende onderbenutting. Overigens is het niet duidelijk wat het verschil is tussen langdurige en kortdurende onderbenutting. Wordt een WKK installatie die omwille van verminderde warmtevraag in de zomer stil ligt, langdurig onderbenut? Mag een WKK-installatie die gekoppeld is aan industriële processen stilgelegd worden?

4. Toekenning voor vollasturen

Art. 3 – 4 van het ontwerpdecreet voeren nieuwe bepalingen in die een alternatieve toekenningsmethode voor certificaten voorzien op basis van het aantal vollasturen, naast de methode gebaseerd op de steunperiode bepaald op basis van het aantal jaar (art. 7.1.1. §2 vijfde lid (GSC); art. 7.1.2 §2 vierde lid (WKC)).

‘De Vlaamse Regering kan, in afwijking van het derde lid, een alternatieve methode voor toekennen van groenestroomcertificaten vastleggen op basis van het aantal vollasturen gehanteerd in de berekeningsmethodiek van de onrendabele top voor die hernieuwbare energietechnologie.’

‘De Vlaamse Regering kan, in afwijking van het tweede lid, een alternatieve methode voor toekennen van warmtekrachtcertificaten vastleggen op basis van het aantal vollasturen gehanteerd in de berekeningsmethodiek van de onrendabele top voor die warmtekrachttechnologie.’

Verduidelijk de toekenning op basis van vollasturen

De raden gaan akkoord met het principe van de toekenning van certificaten gedurende een periode gebaseerd op een bepaald aantal vollasturen. Dat zorgt voor zekerheid voor de investeerders. Bovendien kan het ervoor zorgen dat installaties met certificaatsteun niet onnodig draaien bij een lage vraag naar elektriciteit. In de huidige situatie, met een beperkt aantal jaren certificaattoekenning, was het niet ondenkbeeldig dat installaties omwille van de certificaatsteun draaien, ook al is er geen of onvoldoende vraag naar elektriciteit. De certificaattoekenning gedurende een periode gebaseerd op een bepaald aantal vollasturen sluit trouwens aan bij de **verlenging** van de duur van de certificaattoekenning die nu al is voorzien op basis van het aantal vollasturen (art. 7.1.1. §1 3de lid³). Immers, indien wordt aangetoond dat een installaties nog niet een

---

³ Deze methode sluit aan bij mogelijkheid voorzien in art. 7.1.1. §1 derde lid om een **verlenging** van de steunperiode te krijgen. *‘In afwijking van het tweede lid kan de eigenaar van een productie-installatie of de natuurlijke persoon of rechtspersoon die daartoe door hem werd aangewezen, aan het Vlaams Energieagentschap een verlenging van de steunperiode, vermeld in het tweede lid, aanvragen voor de periode die nodig is om het aantal groenestroomcertificaten te ontvangen dat overeenkomt met het aantal groenestroomcertificaten, toe te kennen volgens het aantal vollasturen dat voor de betreffende projectcategorie*

bepaald aantal vollasturen realiseerde, kunnen zij een verlenging krijgen van de duur van de certificaten toekenning. In die zin, kan toekenning op basis van vollasturen, verlengingsprocedures en herberekening van steun vermijden.

Wel is het nodig de voorgestelde regeling te **verduidelijken**. Zo is het onduidelijk hoe deze methode zich verhoudt tot methode op basis van een vastgelegde duur van de certificaten toekenning. Gaat men kunnen kiezen tussen methodes? Gaat een bepaalde methode gelden voor bepaalde types installaties?

Overigens merken de raden op dat het ook nodig is de **verlengingsbepalingen** (art. 7.1.1. §1 3de lid, 3°) te **verduidelijken**. Zo zou 'overeenstemmend met het initieel geïnstalleerde nominaal vermogen' vervangen moeten worden door 'overeenstemmend met het geïnstalleerd vermogen uit hernieuwbare energiebronnen op basis waarvan GSC werden verkregen'.

5. Minimumsteun voor installaties transmissienet

Art. 5 – 6 van het ontwerpdecreet voorziet in minimumsteun voor **bestaande en nieuwe** installaties aangesloten op het transmissienet. Sedert de hervorming van het certificatenstelsel van juli 2012 was deze steun er enkel voor nieuwe installaties (startdatum na 1 januari 2013). Voor de hervorming van juli 2012 was er geen minimumsteun voor installaties op het transmissienet.

Het ontwerp van decreet voorziet wel dat voor **bestaande** installaties (startdatum voor 1 januari 2013) de minimumsteun enkel geldt voor **certificaten toegekend vanaf 1 juli 2013**.

De minimumsteun die het ontwerpdecreet voorziet per **groenestroomcertificaat** voor de installaties op het transmissienet komt overeen met de steun voor installaties aangesloten op het distributienet. Voor **warmtekrachtcertificaten** is het niet duidelijk voor hoeveel minimumsteun de bestaande installaties in aanmerking komen⁴.

De toekenning van minimumsteun aan installaties aangesloten op het transmissienet volgt uit een arrest van het **Grondwettelijk Hof** van 30 oktober 2012⁵ dat het discriminerend achtte dat er voor installaties op het distributienet wel en voor installaties op het transmissienet geen minimumsteun was voorzien. Het hof besliste de gevolgen van de vernietigde bepalingen te handhaven totdat een nieuwe regeling is ingevoerd en uiterlijk tot 1 juli 2013, om rechtsonzekerheid te vermijden.

Vóór de hervorming	Na de hervorming ⁶	Voorliggend voorstel
Geen minimumsteun voor installaties aangesloten op het transmissienet	Minimumsteun van 93 €/GSC en 31 €/WKC voor installaties met startdatum vanaf 1 januari 2013	Minimumsteun voor installaties op het transmissienet, zoals bij installaties aangesloten op distributienet. Voor installaties

en overeenstemmend met het initieel geïnstalleerde nominaal vermogen uit hernieuwbare energiebronnen werd gehanteerd, voor zover:

1° de installatie werd geïnstalleerd en uitgebaat volgens de regels van de kunst;

2° de opwekking van groene stroom niet gebeurt op basis van zonne-energie;

3° het aantal al ontvangen groenestroomcertificaten minstens 5 % ligt onder het aantal groenestroomcertificaten dat overeenkomt met het aantal vollasturen dat voor de betreffende projectcategorie en overeenstemmend met het initieel geïnstalleerde nominaal vermogen uit hernieuwbare energiebronnen werd gehanteerd.

⁴ Het ontwerpdecreet stelt: §3 [...] De netbeheerder die overeenkomstig de federale Elektriciteitswet ook als transmissienetbeheerder is aangewezen, kent voor kwalitatieve warmtekrachtinstallaties die aangesloten zijn op het transmissienet, een minimumsteun toe van X euro per overgedragen warmtekrachtcertificaat dat vanaf 1 juli 2013 werd toegekend met toepassing van artikel 7.1.2. §1

⁵ Arrest nr. 135/2012 van 30 oktober 2012. <http://www.ejustice.just.fgov.be/cgi/api2.pl?lg=nl&pd=2012-11-20&numac=2012206481>

⁶ Decreet houdende wijziging van het Energiedecreet van 8 mei 2009, wat betreft de milieuvriendelijke energieproductie van 13/07/2012

		met startdatum voor 1 januari 2013: enkel voor certificaten toegekend vanaf 1 juli 2013
--	--	---

Voorzie volwaardige minimumsteun voor installaties op transmissienet

De SERV en de Minaraad **ondersteunen** dat de Vlaamse regering minimumsteun voorziet voor installaties aangesloten op het transmissienet. De raden hadden reeds in november 2011 expliciet naar deze minimumsteun gevraagd⁷. Minimumsteun voor installaties op het transmissienet toegekend door de transmissienetbeheerder Elia is van belang voor

- de **investerings- en exploitatiezekerheid** van installaties aangesloten op het transmissienet. 'In het huidige systeem komt de investeringszekerheid vooral van de minimumsteun, niet van het quotum. Het quotum zelf biedt met een fluctuerende certificaatprijs en een variërend overschot of tekort weinig zekerheid. In een quotumsysteem (ook bij banding) is de vergoeding die men ontvangt immers de onbekende prijs die evolueert in functie van de onbekende vraag en het onbekende aanbod op de certificatenmarkt. Dit creëert onzekerheid, die vooral weegt op toepassingen met een onrendabele top in de buurt van de marktprijs van certificaten en op toepassingen waarvoor geen of onvoldoende minimumsteun geldt en die dus voor hun inkomsten afhankelijk zijn van de certificatenmarkt'⁸.

Concreet zijn er 16 WKC-installaties en 9 GSC-installaties aangesloten op het transmissienet, waaronder enkele biogasinstallaties, enkele biomassaïnstallaties en windturbine-installaties (Tabel 1 en Tabel 2 in bijlage). Deze installaties zorgen voor ongeveer een kwart van de toegekende GSC's en ongeveer een derde van de toegekende WKC (Tabel 3 in bijlage).

Minimumsteun voor deze installaties is extra belangrijk gezien de huidige en verwachte overschotten op de certificatenmarkten, waardoor exploitanten hun certificaten niet of tegen een zeer lage prijs kunnen verkopen op de certificatenmarkten⁹. De geldende minimumsteun is trouwens voor financiële instellingen belangrijk bij de toekenning van kredieten voor nieuwe installaties.

⁷ SERV, Minaraad, Advies Hernieuwbare Energie, 16/17 november 2012. 'De raden vragen om minimumsteun te garanderen voor alle gewenste HE-toepassingen (zowel op het distributie- als het transmissienet) uit de strategische HE-mix die een positieve onrendabele top hebben, door een verplichte opkoping van certificaten te voorzien aan een minimumprijs. De minimumsteun moet de (actuele) onrendabele top overbruggen die overblijft na investerings- of andere steun voor investeringen en moet zo voor investeringszekerheid zorgen. [...] De minimumsteun is het essentieel ingrediënt van de NQ-optie. Maar ook in de Q-optie is voldoende minimumsteun voor alle HE-toepassingen cruciaal voor de investeringszekerheid.'

⁸ SERV, Minaraad, Advies Hernieuwbare Energie, 17 november 2011.

⁹ Zie SERV, Minaraad, Advies over banking van certificaten door netbeheerders in het licht van de actuele problematiek van de certificatenoverschotten, 5 en 6 december 2012. 'De raden vragen daarom een opkoopplicht van certificaten aan minimumsteun te voorzien voor de transmissienetbeheerder, voor installaties op het transmissienet. Vlaanderen zou immers openbare dienstverplichtingen kunnen opleggen aan transmissienetbeheerders inzake hernieuwbare energie, al zou Vlaanderen de doorrekening in de transmissienettarieven niet zelf kunnen reguleren. Dit zou ook kunnen impliceren dat ook transmissiekliënten via de doorrekening van de kosten van de openbare dienstverplichting meer dan nu meebetalen in de kosten van het systeem. Nu dragen transmissiekliënten bijvoorbeeld niet bij aan de (stijgende) kost van de doorrekening van opkoopkosten voor PV-installaties in de distributienettarieven;

- **de financiering van de certificaten systemen.** De transmissieklanten betaalden tot nu niet mee aan het deel van de kosten van de opkoopplicht die ten laste is van de distributienettarieven¹⁰. De opkoping van de certificaten door de transmissienetbeheerder zal gefinancierd worden via de transmissienettarieven. Het is evenwel onduidelijk wie deze kosten zal financieren en hoe deze kosten aan distributie- en/of transmissienetklanten zullen worden doorgerekend. De opkoopkosten die doorgerekend worden in de transmissienettarieven lijken evenwel relatief beperkt, tenminste als de transmissienetbeheerder de opgekochte certificaten kan verkopen tegen een redelijke marktprijs. In een scenario – een worst case-scenario - waarbij de transmissienetbeheerder niets zou krijgen voor de opgekochte GSC, zou het volgens een schatting van de raden gaan over een netto-opkoopkost van **71 mio** door te rekenen in de transmissienettarieven voor GSC (Tabel 4 in bijlage)¹¹. Bij een verkoop aan 60 euro, zou het gaan over 17 mio euro. Bij een verkoop aan de vooropgestelde marktprijs van 93 euro, zou de transmissienetbeheerder meer halen uit de verkoop dan de opkoopkost bedroeg. Voor WKC gaat het over **40 mio euro**, geschat op basis van gegevens van 2011, indien Elia de opgekochte WKC niet meer zou kunnen verkopen (Tabel 5 in bijlage).
- **het voortbestaan van de minimumsteun voor alle installaties.** Het arrest van het Grondwettelijk Hof voorziet in de vernietiging van enkele artikels inzake de minimumsteun ten laatste op 1 juli 2013, waardoor ook de minimumsteun voor andere installaties in het gedrang zou komen.

Het belang van verkoop aan minimumsteun aan de netbeheerder is trouwens toegenomen, ten nadele van het belang van verkoop via de certificatenmarkten. Door de daling van de certificaatprijs en het certificatenoverschot kiezen meer toepassingen voor minimumsteun eerder dan voor verkoop tegen de marktprijs. Steeds meer certificaten worden dus aan netbeheerders aangeboden en niet rechtstreeks aan de markt (Figuur 1, Figuur 2 en Figuur 3 in bijlage). Deze certificaten worden finaal wel door de netbeheerders op de markt verkocht, maar met beperkte onderhandelingsmogelijkheden (verplichte verkoop via veiling) en aan relatief lage prijzen (Figuur 4 en Figuur 5 in bijlage).

De SERV en de Minaraad vragen wel om na te kijken of bepaalde aspecten van de voorgestelde minimumsteunregeling voor transmissie-installaties **niet discriminerend** zijn en om eventuele onderscheidende **modaliteiten nader te motiveren**. Dat lijkt nodig om een volgende vernietiging door het Grondwettelijk Hof te vermijden. Concreet lijkt nazicht en/of nadere motivatie nodig bij de keuze van het ontwerp van decreet om

- **enkel minimumsteun te voorzien voor certificaten toegekend na 1 juli 2013 voor installaties met startdatum voor 1 januari 2013.** (het nieuwe art. 7.1.6. §3 en art. 7.1.7 §3 van het energiedecreet) Dat lijkt discriminerend ten opzichte van installaties aangesloten op het distributienet en ten opzichte van installaties met startdatum vanaf 1 januari 2013 aangesloten op transmissienet, die alle certificaten toegekend voor 1 juli 2013 wel voor opkoping aan minimumsteun kunnen

---

zij betalen enkel via leveranciers (hoewel dit niet gecontroleerd kan worden in een geliberaliseerde energiemarkt).¹

¹⁰ SERV, Minaraad, Advies Hernieuwbare Energie, 16/17 november 2012.

¹¹ op basis van gegevens van 2011

aanbieden. Dat onderscheid werd niet gemotiveerd. De verkoop van 'oudere' certificaten (van voor 1 juli 2013) kan cruciaal zijn voor exploitanten van installaties, gezien de overschotten op de certificatenmarkten, waardoor zij nog een belangrijk aantal certificaten in hun bezit kunnen hebben, die ze (nog) niet verkocht kregen¹².

- installaties met **aanvraag van WKC voor 30 juni 2006 uit te sluiten van minimumsteun** (nieuwe art. 7.1.7 §1 vierde lid)¹³. Deze verschillende behandeling werd niet nader gemotiveerd.

Verder vragen de raden om erop toe te zien dat de gegeven **minimumsteun**¹⁴ aan installaties aangesloten op het transmissienet **aansluit bij de onrendabele top** van deze installaties¹⁵. De onrendabele top voor deze installaties komt immers niet noodzakelijk overeen met de onrendabele top voor installaties op het distributienet (bv. omwille van schaalvoordelen). Ook vragen de raden de minimumsteun voor WKC te verduidelijken. Als bedrag voor de minimumsteun voor WKC-installaties aangesloten op transmissie vanaf 1 juli 2013 staat nog 'X'. Dat zou wellicht in bepaalde gevallen 27 euro en in andere gevallen 31 euro moeten zijn.

Voer het debat over de financiering van de certificaten systemen

De SERV en de Minaraad herhalen naar aanleiding van dit dossier opnieuw hun vraag naar een maatschappelijke discussie over de financiering van de certificaten systemen en de verdeling van de lasten en de baten tussen de diverse types klanten. Daarbij is in ieder geval een debat nodig over het cascaderingsprincipe dat netbeheerders gebruiken om kosten toe te wijzen aan diverse types klanten.

De voorgestelde minimumsteunregeling voor certificaten van installaties aangesloten op het transmissienet beïnvloedt immers de **financiering van de certificaten systemen** en impliceert verdelingseffecten tussen transmissie- en distributienetklanten. Doordat exploitanten van installaties op het transmissienet voortaan de keuze hebben tussen verkoop aan leveranciers aan de marktprijs¹⁶ of aan de transmissienetbeheerder aan minimumprijs, beïnvloedt dat impliciet wie wat betaalt in de financiering van de certificaten systemen. Nochtans zou de keuze over de lastenverdeling een **maatschappelijke keuze** moeten zijn, die o.a. rekening houdt met de koopkracht van de gezinnen en de concurrentiekracht van de bedrijven.

---

¹² De raden hebben geen informatie over het aantal certificaten in portefeuille bij de exploitanten van installaties aangesloten op het transmissienet.

¹³ Dit is geen nieuwe bepaling. Deze bepaling werd ingevoerd door het wijzigingsdecreet van juli 2011 dat als voorstel van het decreet in het Parlement werd in gediend en waarover de raden niet om advies werden gevraagd.

¹⁴ De minimumsteun hangt af van het aantal toegekende certificaten en de geldende minimumprijs voor de certificaten. Dat impliceert dat voor bestaande installaties de minimumprijs eventueel moet worden aangepast en voor nieuwe installaties de bandingfactor (gezien de unieke minimumprijs).

¹⁵ SERV, Minaraad, Advies Hernieuwbare Energie, 16/17 november 2012. 'De minimumsteun moet de (actuele) onrendabele top overbruggen die overblijft na investerings- of andere steun voor investeringen en moet zo voor investeringszekerheid zorgen.'

¹⁶ Leveranciers rekenen certificaatkosten door aan hun klanten. Daarbij geldt degressiviteit voor de certificatenplicht voor energie-intensieve bedrijven. Ook kunnen klanten met onderhandelingskracht betere voorwaarden afspreken. De doorrekening door leveranciers aan klanten is door de overheid nauwelijks controleerbaar (cf. infra en eerdere adviezen).

Het is trouwens mogelijk dat bij verkoop van certificaten aan minimumsteun aan de transmissienetbeheerder potentieel **meer kosten** van de certificaatsystemen dan voorheen gefinancierd worden **door (grote) bedrijven** aangesloten op het transmissienet. De transmissienetbeheerder rekent immers de niet recupereerbare¹⁷ opkoopkosten door in de transmissienettarieven. Het is echter onduidelijk hoe deze kosten doorgerekend zullen worden aan distributie- én/of transmissienetklanten omdat het voor de raden niet duidelijk is hoe het cascaderingsprincipe precies toegepast zal worden¹⁸. De impact op de transmissienettarieven voor de diverse types klanten is dus onduidelijk¹⁹ en ook de impact hiervan op de concurrentiepositie van deze bedrijven aangesloten op het transmissienet.

Bepleit tussentijdse aanpassingen van de nettarieven

De raden vragen dat de transmissienettarieven – die nu vastgelegd zijn tot 2015 - binnen een redelijke termijn²⁰ aangepast worden wanneer de door te rekenen kosten gevoelig wijzigen. Het is immers niet aangewezen om de doorrekening van kosten door te schuiven naar de toekomst, omdat de kosten van de certificaatsystemen en het hernieuwbare energiebeleid in het algemeen dan al veel hoger zullen zijn dan nu (cf. bankingadvies). Bovendien kunnen tussentijdse aanpassingen van nettarieven vermijden dat netbeheerders die opkoopkosten moeten prefinancieren, hetgeen zorgt voor extra prefinancieringskosten. Die zouden naar schatting **6,5 tot 8,6 mio** bedragen (gecumuleerde bankingkost tem 2015²¹) indien de transmissienetbeheerder de certificaten door de overschotten niet kan verkopen op de markt, hetgeen mogelijk is gezien de blijvende overschotten op de certificatenmarkten.

Voorzie volledige solidarisering tussen distributienetbeheerders

De SERV en de Minaraad herhalen dat zij voorstander zijn van een volledige solidarisering van de opkoopkosten van de certificaatsystemen tussen de distributienetbeheerders. De raden hopen dan ook dat men gebruik maakt van de herschrijving van het betreffende artikel omwille van de vernietiging door het arrest van het Grondwettelijk Hof om deze volledige solidarisering door te voeren.

Volledige solidarisering van de certificaatkosten van distributienetbeheerders is belangrijk om te vermijden dat de kosten van de certificaatsystemen ongelijk over de distributienetgebieden en hun klanten wordt gespreid. Op dit moment kunnen er behoorlijke verschillen zijn tussen de kosten van de certificaatsystemen in de distributienettarieven in de verschillende distributienetgebieden. Dat komt omdat

---

¹⁷ Netbeheerders kunnen de opgekochte certificaten weer op de markt verkopen. Niet-recupereerbare kosten zijn te wijten aan het feit dat netbeheerders een lage prijs krijgen voor hun certificaten dan zij er zelf voor moesten betalen.

¹⁸ Het is de bevoegdheid van de CREG om dit op te volgen.

¹⁹ Gezien de bevrozing van deze tarieven en gezien de onduidelijkheid over het aantal op te kopen certificaten en de verkoopopbrengst die netbeheerders hiervoor kunnen realiseren (die afhangt van de marktprijs op de certificatenmarkt).

²⁰ Er moet daarbij voldoende tijd voorzien worden zodat de leveranciers hun facturatie kunnen aanpassen.

²¹ Gerekend aan een prefinancieringskost van 1,5%, resp. 2% per jaar. Prefinanciering van de opkoopkosten van 2013, 2014 en 2015 tot en met 2015.

- de hernieuwbare energie-installaties **ongelijk verdeeld** zijn over Vlaanderen. Zo staat in sommige netgebieden per geleverde eenheid elektriciteit tot 5 keer meer PV-vermogen geïnstalleerd (Figuur 6 in bijlage).
- op dit moment de **solidarisering** tussen de distributienetbeheerders **beperkt** is²²

Volledige solidarisering wordt overigens meer urgent naarmate de opkoopkosten toenemen. In principe zouden de opkoopkosten ten laste van de distributienettarieven niet meer toenemen, omdat distributienetbeheerders voor nieuwe installaties vanaf 2012 de opkoping aan minimumsteun naar verwachting volledig zouden kunnen recupereren op de markt. Anderzijds wordt vastgesteld dat steeds meer certificaten voor opkoping worden aangeboden aan de distributienetbeheerders aan minimumsteun door de grote en blijvende overschotten op de certificatenmarkt (Figuur 1, Figuur 2 en Figuur 3 in bijlage). Ook kunnen distributienetbeheerders minder opkoopkosten recupereren op de certificatenmarkt, eveneens door de overschotten (Figuur 4 en Figuur 5 in bijlage). Bovendien moeten netbeheerders langer opkoopkosten prefinancieren en worden deze bankingkosten (misschien) niet vergoed²³.

6. Aangepaste omschrijving Btot

Art. 7 van het ontwerpdecreet wijzigt de definitie van Btot in art. 7.1.10 §2 van het energiedecreet. De definitie van Btot is van belang voor het bepalen van de hoeveelheid certificaten die leveranciers moeten voorleggen. De nieuwe definitie luidt als volgt, met de wijzigingen ten opzichte van de huidige versie gemarkeerd.

Btot gelijk is aan de totale bandingcoëfficiënt: de verhouding tussen het aantal toegekende, voor de certificatenverplichting aanvaardbare groenestroomcertificaten over een periode van 12 maanden tot en met juli van het jaar n-2 en de totale bruto productie van groene stroom in jaar n-2 in het Vlaamse Gewest over dezelfde periode.

Check of halfjaarlijkse gegevens groene stroomproductie beschikbaar zijn

De raden **onderschrijven** de noodzaak om de Btot-definitie aan te passen om operationele redenen²⁴. Blijkbaar is deze aanpassing nodig omdat gegevens over het aantal toegekende certificaten voor het jaar n-2 niet snel genoeg beschikbaar zijn (terwijl het belangrijk is dat Btot snel bepaald kan worden om een retroactieve aanpassing van de quotumplicht te vermijden). De voorliggende aanpassing is overigens dringend omdat de voor 2012 bekendgemaakte Btot zo lang onder voorbehoud blijft²⁵.

²² Art. 7.1.6 §2, 3de lid: *Vanaf het jaar 2010 verrekenen de netbeheerders, met uitzondering van de netbeheerder die overeenkomstig de federale Elektriciteitswet ook als transmissienetbeheerder is aangeduid, jaarlijks in het jaar n onderling de kost van de verplichting, vermeld in paragraaf 1, in verhouding tot de hoeveelheden verdeelde elektriciteit in het jaar n-1. De te verdelen kosten worden per netbeheerder beperkt tot een percentage van het distributiebudget, dat overeenstemt met het aandeel dat de kosten van de verplichting voor alle betrokken netbeheerders samen vertegenwoordigt in het totale distributiebudget, plus 5%. Bijna analoog: Art. 7.1.7 §2, 3de lid.*

²³ Cfr. SERV, Minaraad, 05.12.2012. Advies over banking van certificaten door netbeheerders in het licht van de actuele problematiek van de certificatenoverschotten. Brussel: SERV

²⁴ indien men ervoor kiest Btot in de formule voor het aantal voor te leggen certificaten te behouden

²⁵ 'Btot 2012 is onder voorbehoud, omdat de berekening werd uitgevoerd volgens nog niet definitief goedgekeurde regelgeving'. Btot 2012 is bepaald van augustus 2011 tot en met juli 2012 en bedraagt 0,8842. Het aantal uitgereikte groenestroomcertificaten voor Vlaanderen bedroeg voor deze periode

Wel vragen de raden zich af of gegevens van de totale **bruto productie van groene stroom** van augustus n-3 tot juli n-2 even vlot beschikbaar zijn als gegevens per kalenderjaar.

Verder wijzen de raden erop dat, doordat Btot gedefinieerd is als het aantal toegekende certificaten in een bepaald jaar (en niet 'voor de productie in een bepaald jaar'), grote spelers op de certificatenmarkt door verschuivingen in de rapportages van de geproduceerde hoeveelheden groene stroom²⁶, de Btot en dus de inleververplichting kunnen **beïnvloeden**.

7. Aanrekening kost GSC en WKC

Art. 8 van het ontwerpdecreet wijzigt art. 7.1.15 om dit te verduidelijken. De nieuwe bepaling luidt als volgt (met de wijzigingen ten opzichte van de huidige versie gemarkeerd)

Als een leverancier die kosten expliciet vermeldt op de factuur, mag het vermelde bedrag bij de aanrekening van de afnames die plaats vinden na de publicatie van het laatste jaarlijkse rapport, vermeld in 3.1.3., eerste lid, 4°, d), niet hoger zijn dan het bedrag dat de VREG voor die leverancier gepubliceerd heeft in het dit rapport, vermeld in artikel 3.1.3., eerste lid, 4°, d).

Verduidelijk de toegevoegde bepaling

De raden vragen de voorgestelde wijzigingen te **verduidelijken**. Het is voor de SERV en de Minaraad niet duidelijk wat wordt bedoeld met de 'aanrekening van de afnames'. Worden daarmee tussentijdse facturen bedoeld of ook jaarafrekeningen? Ook is het niet duidelijk of de bijzin 'die plaats vinden na de publicatie van het laatste jaarlijkse rapport' slaat op de aanrekening of op de afnames (wellicht wordt de aanrekening bedoeld en niet de afnames).

Vermijd verdringing van cruciale taken bij VREG

De raden zijn voorstander van een correcte kostendoorrekening door de leveranciers, maar herhalen dat het **zeer moeilijk**, omslachtig en in feit niet **controleerbaar** is in welke mate leveranciers kosten voor de certificaten systemen doorrekenen aan klanten²⁷. De raden wijzen erop dat het van de VREG **zeer veel inspanningen** zal kosten om deze bepalingen te proberen te handhaven. Het lijkt aangewezen deze inspanningen op te volgen om te vermijden dat deze taken in het takenpakket van de VREG belangrijker taken verdringen, zoals de voorbereiding op de nieuwe tariefbevoegdheden.

8. Openstelling EPB- en EPC-databanken

Art. 9 - 10 van het ontwerpdecreet voegen een nieuwe bepaling toe in art. 11.1.14 §2 en art. 11.2.3 §3 die luidt als volgt:

4.892.919, de bruto groenestroomproductie 5.533.592 MWh.
<http://www.energiesparen.be/nieuws/3544>

²⁶ Zeker voor biomassa installaties kan er tijd verlopen tussen de productie van groene stroom en de toekenning van certificaten voor die geproduceerde groene stroom, ondermeer door de te volgen procedures terzake. Maar ook kunnen (grote) exploitanten hun melding van groene stroomproductie uitstellen om eventueel de hoogte van de Btot in een bepaald jaar te kunnen beïnvloeden.

²⁷ SERV, Minaraad, Advies Hernieuwbare Energie, 16 november 2011.

*In afwijking van het vierde/eerste lid kan het Vlaams Energieagentschap in **het kader van wetenschappelijk onderzoek** geanonimiseerde gegevens uit de energieprestatiedatabank/energieprestatiecertificatendatabank ter beschikking stellen **van belanghebbende instanties**. Het Vlaams Energieagentschap bepaalt onder welke voorwaarden deze gegevens mogen worden gebruikt.*

Het bedoelde huidige vierde en eerste lid luiden als volgt:

De gegevens in de energieprestatiedatabank zijn alleen toegankelijk voor de diensten van de Vlaamse overheid en de betrokken vergunningverlenende overheid. [...]

De gegevens in de energieprestatiecertificatendatabank zijn enkel toegankelijk voor de diensten van de Vlaamse overheid, de betrokken gemeente en de instrumenterende ambtenaar. [...]

Maak de regeling conform met de regeling openbaarheid van bestuur

De raden vinden het **positief** dat de energieprestatiedatabank en de energieprestatiecertificatendatabank worden opengesteld, maar zij vragen de **conformiteit** van de nieuwe bepalingen met de regelgeving inzake **openbaarheid van bestuur** te controleren. Zo lijkt het niet gepast dat enkel 'belanghebbende instanties' toegang zouden krijgen tot de gegevens of dat gegevens enkel gebruikt zouden kunnen worden voor 'wetenschappelijk onderzoek'. Meer fundamenteel lijkt het ook nodig art. 11.1.14 §2 vierde lid en art. 11.2.3 §3 eerste lid van het energiedecreet te herbekijken.

Referentielijst

SERV, Minaraad, 17.11.2011, [Advies](#) Hernieuwbare Energie, Brussel: SERV

SERV, Minaraad, 02.03.2012, [Advies](#) over de overschotten op de groenestroom- en warmte-kranchkoppelingscertificatenmarkt. Brussel: SERV

SERV, Minaraad, 28.09.2012. [Advies](#) Hervorming groene stroom- en WKK-certificatensystemen (Besluit september 2012). Brussel: SERV

SERV, Minaraad, 05.12.2012. [Advies](#) over banking van certificaten door netbeheerders in het licht van de actuele problematiek van de certificatenoverschotten. Brussel: SERV

Bijlage

Tabel 1: GSC-gerechtigde installaties aangesloten op Elia-transmissienet

Producent	Productie-installatie	Technologie	Vermogen [kWe]	Plaats installatie	indienstname	eerste toekenning GSC
Electrabel Green Projects Flanders (EGPF)	EGPF BASF Wind	windenergie op land	12000	Antwerpen	19/02/2008	19/02/2008
Sappi Lanaken nv	Sappi biogas	biogas - overig	1064	Lanaken	1/01/2006	1/03/2006
StoraEnso Langerbrugge NV	Stora Enso BFB	biomassa gesorteerd of selectief ingezameld afval	11000	Gent	1/04/2003	1/12/2004
Electrabel NV	Indaver Restafval	biomassa uit huishoudelijk afval	10000	Doel	15/10/1997	20/07/2004
BP CHEMBEL NV	BP Chembel	biogas - overig	4425	Geel	1/11/1992	1/10/2003
Oudegem Papier NV	Oudegem Papier	biogas - overig	1556	Dendermonde	1/01/1991	1/11/2003
Max Green NV	Rodenhuize Houtpellets	biomassa uit land- of bosbouw	280000	Gent	23/12/1978	1/10/2005
E.On Generation Belgium NV	Langerlo	biomassa gesorteerd of selectief ingezameld afval	55700	Genk	6/05/1975	1/09/2002
Electrabel NV	Ruien	biomassa gesorteerd of selectief ingezameld afval	81000	Kluisbergen	1/01/1966	1/01/2002

Tabel 2: WKC-gerechtigde installaties aangesloten op Elia-transmissienet

Producent	Warmtekracht-installatie	Technologie	Elektrisch Vermogen [kW]	Adres installatie	indienstname of laatste ingrijpende wijziging	eerste toekenning WKC
Sappi Lanaken nv	Sappi	interne verbrandingsmotor	1064	Lanaken	10/10/2011	10/11/2011
Agfa Gevaert NV	Agfa Gevaert GT	Gasturbine met warmte-terugwinning	7510	Mortsel	6/10/2011	6/10/2011
Stora Enso NV	StoraEnso BFB	tegendrukstoomturbine	11000	Gent	1/10/2011	1/04/2005
ExxonMobil	ExxonMobil	Gasturbine met warmte-terugwinning	131000	Antwerpen	1/03/2009	4/03/2009
Zandvliet Power NV	Zandvliet Power	steg	359000	Antwerpen	1/10/2008	1/10/2008
Oudegem papier	Oudegem Papier I	tegendrukstoomturbine	9400	Dendermonde	30/04/2008	9/05/2008
BASF Antwerpen nv	Basf Salpeterzuur	aftap-condensatiestoomturbine	27700	Antwerpen	9/04/2008	16/05/2008
Essent Energie België NV	Inesco	steg	132900	Zwijndrecht	31/03/2008	3/04/2008
BASF Antwerpen nv	BASF Steamcracker	tegendrukstoomturbine	23670	Antwerpen	25/02/2008	25/02/2008
Agfa Gevaert NV	Agfa-Gevaert	interne verbrandingsmotor	8080	Mortsel	15/12/2006	19/12/2006
Total Raffinaderij Antwerpen N.V.	Total H2 compressor	tegendrukstoomturbine	2834	Antwerpen	1/12/2004	19/07/2007
Oudegem papier	Oudegem Papier II	Gasturbine met warmte-terugwinning	12000	Dendermonde	1/09/2004	1/08/2005
BASF Antwerpen nv	BASF Antwerpen TDST	tegendrukstoomturbine	4130	Antwerpen	14/08/2004	1/09/2005
Electrabel NV	TOTAL Antwerpen Gasturbines	Gasturbine met warmte-terugwinning	129000	Antwerpen	1/10/2002	1/10/2004
Electrabel NV	TOTAL Antwerpen TDST	tegendrukstoomturbine	20000	Antwerpen	1/10/2002	1/10/2004
Electrabel NV	Lanxess	Gasturbine met warmte-terugwinning	43000	Antwerpen	22/02/2000	1/12/2005

Tabel 3: Aandeel toegekende certificaten aan installaties aangesloten op het transmissienet in het totaal aantal uitgereikte certificaten

	GSC	WKC
2010	29%	33%
2011	22%	29%
2012 (tot juni)	27%	27%

Tabel 4: Netto-opkoopkost door te rekenen in de transmissienettarieven naar gelang verkoopprijs van GSC (2011)²⁸

Verkoopprijs in euro per GSC	Netto-opkoopkost door te rekenen in de transmissienettarieven per jaar
100	-17.604.300
93	-11.375.434
90	-8.705.920
80	192.460
70	9.090.840
60	17.989.220
50	26.887.600
40	35.785.980
30	44.684.360
20	53.582.740
10	62.481.120
0	71.379.500

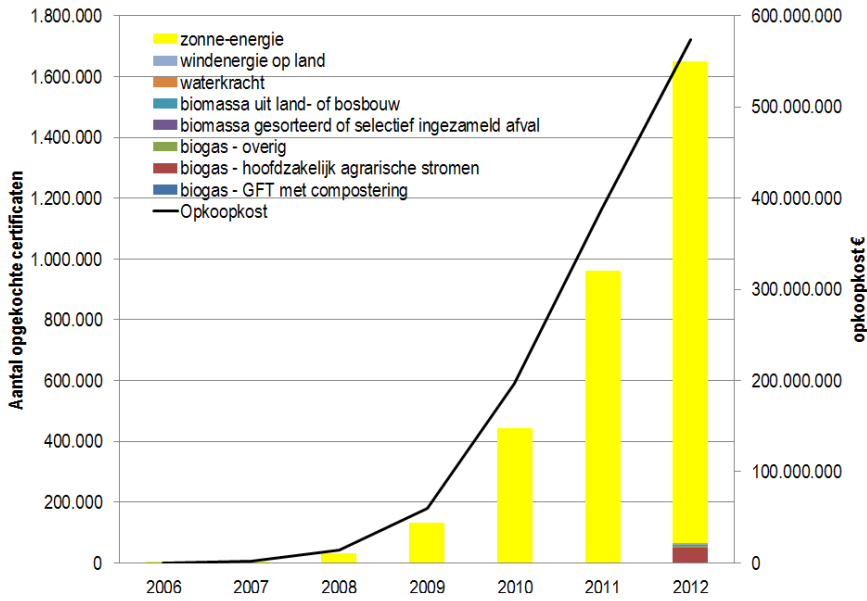
Tabel 5: Netto-opkoopkost door te rekenen in de transmissienettarieven naar gelang verkoopprijs van WKC (2011)²⁹

Verkoopprijs in euro per WKC	Netto-opkoopkost door te rekenen in de transmissienettarieven per jaar
40	-19.270.498
35	-11.858.768
31	-5.929.384
30	-4.447.038
25	2.964.692
20	10.376.422
15	17.788.152
10	25.199.882
0	40.023.342

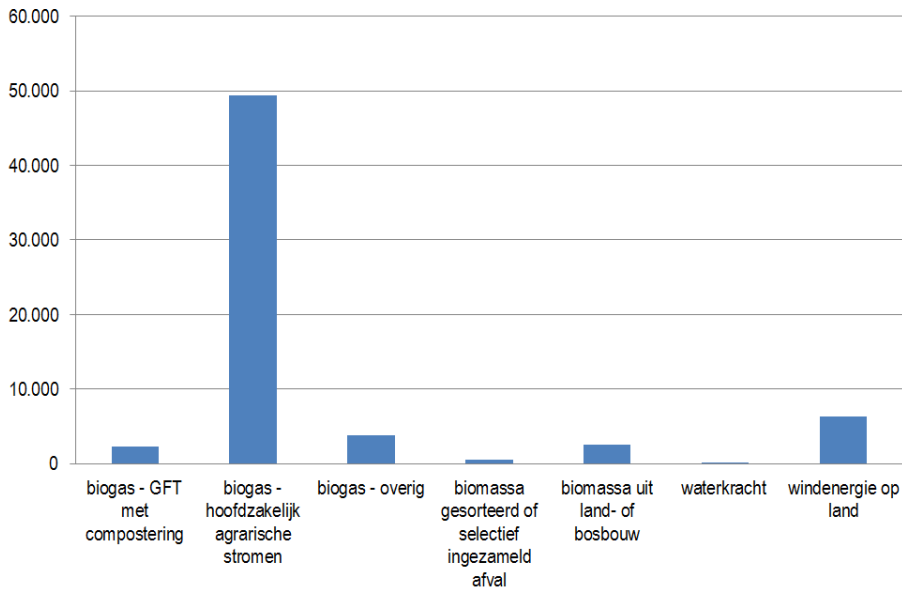
²⁸ Op basis van gegevens van 2011. Naar gelang er meer installaties op het transmissienet bijkomen, kan deze kost toenemen.

²⁹ Op basis van gegevens van 2011. Naar gelang er meer installaties op het transmissienet bijkomen, kan deze kost toenemen.

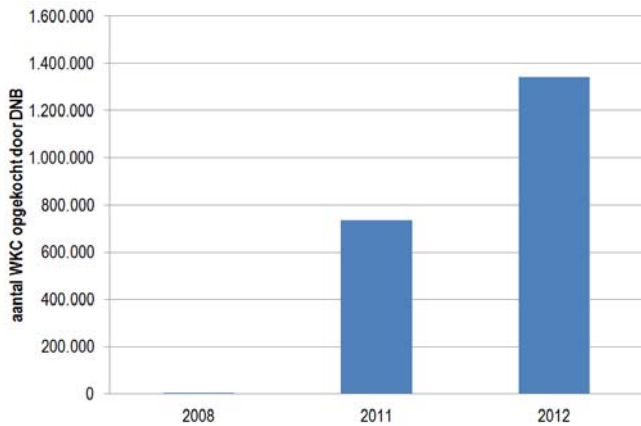
Figuur 1: Aantal GSC opgekocht door distributienetbeheerders

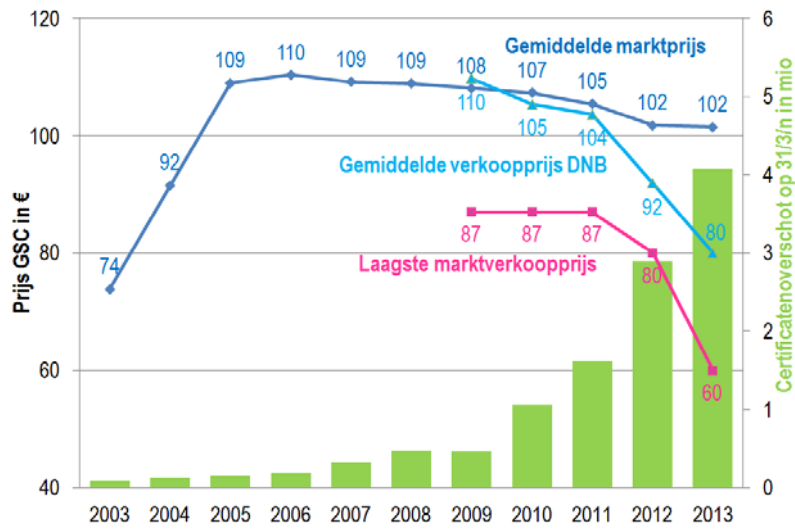
Figuur 2: Aantal niet-PV-GSC opgekocht door distributienetbeheerders

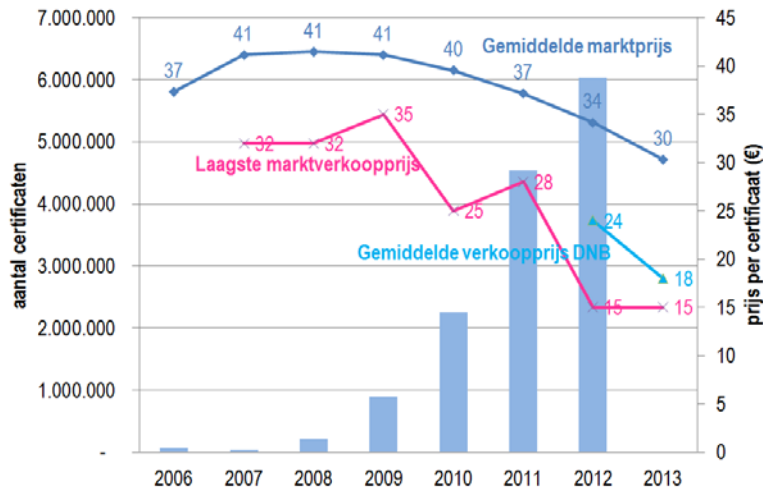
Figuur 3: Aantal WKC opgekocht door distributienetbeheerders

Figuur 4: Prijs GSC

Figuur 5: Prijs WKC

Figuur 6: Aantal geïnstalleerd PV-vermogen in een netgebied per TWh geleverd in dat netgebied

